

KUNST KAN

DROMEN

ABORIGINAL WOMEN CEREMONIES

4 MAART T/M 27 MAART 2022

VERNISSAGE VRIJDAG 4 MAART
13.00 UUR TOT 19.00 UUR

KUNST KAN... presenteert in de maand maart in samenwerking met Aboriginal Art Amsterdam voor de tweede keer schilderijen van Aboriginal kunstenaars. Deze keer alleen van vrouwen. Daaronder enkele zeer bekende namen.

EMILY KAME KNGWARREYE MINNIE PWERLE BARBARA WEIR

Acryl

De tienduizenden jaren oude vorm van kunst van de Australische oer inwoners was oorspronkelijk beperkt tot het decoreren van praktische en rituele gebruiksvoorwerpen en het menselijk lichaam en de vormgeving strikt gebonden aan tradities. De traditionele media waren beperkt tot in de natuur voorhanden materialen.

De Aboriginal kunst die we tegenwoordig wereldwijd kennen is echter vrij nieuw. Pas sinds de jaren zeventig heeft de traditionele beeldtaal van de Aboriginals in de vorm van acrylschilderijen een weg gevonden naar een groot en internationaal publiek.

Dreamings

De Aboriginal cultuur is/was een behoudende cultuur die bepaald wordt door wat men de Droomtijd noemt, een voortijdse mythologische periode die de bron is van alle kennis en die overgedragen wordt aan de hand van aan het landschap gerelateerde verhalen, de *'Dreamings'*.

Deze verhalen zijn strikt geheim en uitsluitend bekend aan ingewijden. Een ceremoniële plek wordt door cultureel-, geografisch- en genetisch gebonden groepen van mannen of vrouwen beheerd die uit dezelfde *'Dreamings'* inspiratie putten. Alleen zij kennen (de esoterische) betekenis van de plek en zijn de 'eigenaar' van het verhaal.

Deze traditionele culturele uitingen zijn dan ook niet bedoeld geweest om aan de muur te hangen. Ontstane werken geven verhalen en kennis door aan een volgende generatie en lichaamsschilderingen werden/worden gemaakt ten behoeve van rituelen waarin gebeurtenissen uit de Droomtijd worden nagespeeld. Na gedane arbeid wordt het werk niet bewaard

Hedendaagse kunst

De hedendaagse Aboriginalkunst heeft zich sinds de jaren zeventig weliswaar los gemaakt van deze tradities en kan nu wel aan de muur hangen en verhandeld worden, maar de inspiratiebron is grotendeels dezelfde gebleven.

Het is vrijwel abstract werk met meerdere betekenislagen die tot op de dag van vandaag alleen 'gelezen' kunnen worden, geïnterpreteerd kunnen worden, door een kleine groep mensen: de eigenaren van de betreffende *'Dreaming'*. De betekenis van het werk ligt dus buiten de werken zelf.

Hoewel bij hedendaagse Aboriginalkunst de overdrachtsfunctie langzaam verdwijnt omdat zij voor een nieuw publiek gemaakt wordt dat geen binding heeft met de metafysische kennis van de makers en misschien eerder de esthetische kwaliteiten van het werk bewonderd, zijn bij Kunst Kan... werken te zien van enkele vrouwen die zeer geworteld zijn in de traditie.

Awelye

Aboriginal vrouwen uit het Northern Territory voeren regelmatig ceremonies (Awelye) uit voor het algehele welzijn en de gezondheid van hun gemeenschap en om respect voor hun land te tonen. De vrouwen zingen liedjes terwijl elke vrouw op haar beurt beschilderd wordt.

De bodypaint-ontwerpen zijn geschilderd op de borst, borsten, armen en dijen. Poeders vermalen uit oker (klei), houtskool en as worden gebruikt als bodypaint en aangebracht met een platte stick met zachte vulling. Ze noemen deze stick 'typale'. Elke Aboriginal-vrouw kan haar ontwerpen ook op canvas schilderen. Awelye gaat nog steeds door tot op de dag van vandaag.

Vrouwen van Utopia

De vrouwen bij Kunst Kan... maken deel uit van de gemeenschap van Utopia (250 kilometer noordwest van Alice Springs in de Northern Territory)

Vanaf 1980 ontstaat hier een vrouwenbeweging met een zeer kenmerkende kunststijl. Aanzet voor deze beweging is een in 1978 opgezet batikproject dat vrouwen moest helpen voor zichzelf een bron van inkomsten te creëren. De batikcollectie uit 1988, waarin bijna negentig vrouwen hun familie verhalen vertellen, is wereldberoemd.

De meest bekende vrouwen uit deze gemeenschap zijn Emily Kame Kngwarreye, de zusters Minnie Pwerle, Molly Pwerle, Gayla Pwerle en Emily Pwerle en de dochter van Minnie Pwerle, Barbara Weir.

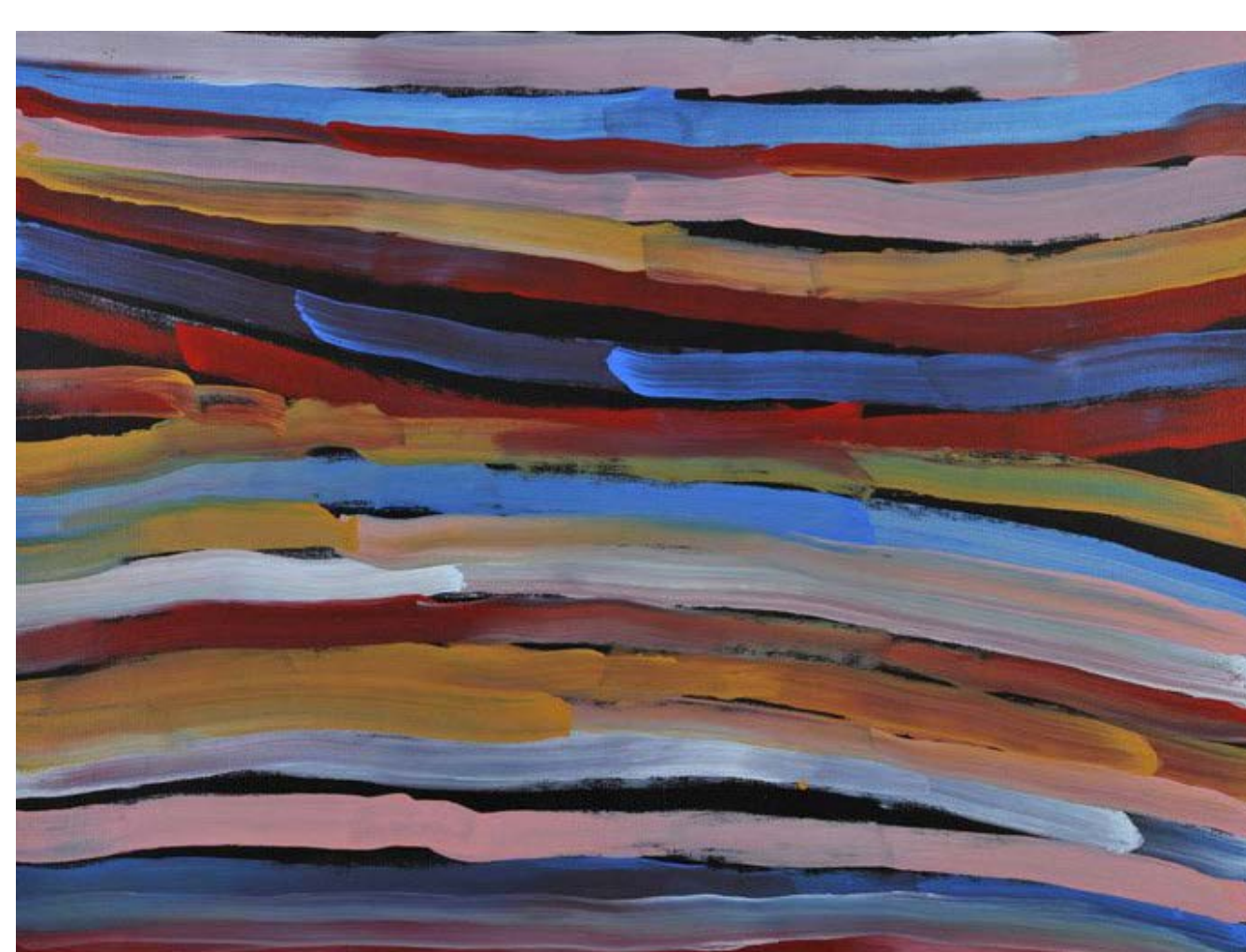
Als eerste verheugen wij ons dat we de inmiddels helaas overleden Emily Kame Kngwarreye kunnen voorstellen. Emily Kame Kngwarreye is veruit de beroemdste vrouwelijke Aboriginal kunstenaars. Binnen haar gemeenschap gold zij als spiritueel leidster. Zij mocht als 'eigenaar' meerdere *'Dreamings'* vertolken. Emily's werk is internationaal door vele musea en collecties aangekocht.

Prachtig en kleurrijk werk hebben we ook hangen van de in het begin van de jaren twintig geboren Minnie Pwerle en haar zussen. Pwerle is vooral bekend met haar lineaire patronen van strepen en rondingen.

Een tragisch verhaal is de geschiedenis van Barbara Weir. Weir is de dochter van Minnie Pwerle en op achtjarige leeftijd ontvoerd door de Native Welfare Patrol die als taak had alle halfbloed Aboriginals (vader was de ranch eigenaar Jack Weir) ver weg van de eigen familie bij gastgezinnen onder te brengen om voor een snelle assimilatie te zorgen. Enkele tientallen jaren heeft het geduurd voordat moeder en dochter werden herenigd. Weir, van de 'gestolen generatie' is naast kunstenaar ook politiek actief.

Emily Kame Kngwarreye,

Minnie Pwerle

Barbara Weir